

porabo od erjara samega poslane moke. Vojaki so povedali, da je kruh slab. Napravili so preškavo, ki je dognala, da je Kupfer pokvarjeno sjenično moko in slabo krompirjevo moko od erjara poslani moki primešal. Kupfer je pač misil, da se bode obogateli in da bode k večjem zaradi prestopka zoper postavo o življenskih sredstvih malo kazen dobili, bil je zdaj pa obtožen zaradi zločina proti vojni sili države; obsojen je bil na 4 leta ječe in 4000 krov denarne kazni. — Sodnija v Marosvárhely oobsodila je trgovca Jerimija Engel in Izidorja Walter zaradi dobave segnite mrve vojaštu vsakega na eno leto zapora in 2000 krov denarne globe.

Obstoj Nemčije je obstoj Avstrije!

Dunaj. Tukajšno domobransko divizijsko sodišče je obsodilo angleško učiteljico Ido Blackmoore na 8 mesecev težke ječe, ker je izrekla željo, da bi bila v vojni Nemčija premagana. V obtožnici je rečeno, da je tožena v prvi vrsti pač merila na Nemčijo, zadeti pa je hotela brez dvoma tudi Avstro-Ogrsko, katere usoda je najtešnejše vezana z usodo Nemčije. Vojska napovedi Italije, ki jo je obtoženka želela, naperjena je tudi v prvi vrsti proti Avstriji. V utemeljevanju sodbe je rečeno, da je obtoženka morala vedeti, da je njena izjava naperjena proti obstanku Nemčije in s tem tudi proti obstanku Avstrije. To sodbo treba bi bilo povedati tudi gotovim ljudem v naših krajih .

Razno.

Pozor špeharji! Občinski svet ptujski je sklenil, da se vršijo špeharski sejmi v Ptiju zopet vsaki petek. Opozarjamо špeharje nato in upamo, da se bodejo živahnno udeleževali teh sejmov.

Pomanjkanje petroleja se je v zadnjem času v raznih kraph občutilo. K temu vprašanju piše poljski list „Gazeta Poranna“: Kakor znano, so Rusi pred svojim odhodom začigli večji del naftnih vrelcev. S tem povzročeno škode se v vsemi na razpolago stojecimi močmi popravljajo in po zaslugu mrzlične delavnosti rekonstrukcijska dela hitro napredujejo, tako, da se je v mnogih jamaž že začel redni obrat. K sreči je večina naftnih rovov tehnično le malo trpel in število takoj zvanih zamašenih rovov je bilo razmeroma majhno. Tudi težave, ki so začetoma ovirale razpošiljanje, so že večinoma odpravljene in izvoz surovega olja neprestano raste. V avgustu se je odposlalo iz Boryslava 6757 wagonov surovega olja. Razven tega so se velike množine poslale čističnicam naravno po cevih, tako, da se je v tem mesecu oddalo 7414 cistern (vsaka po 100 meterskih centov). V drohobičkem petrolejskem področju se sedaj vsak dan proizvede že 220 wagonov surovega olja, v Tušanovicah 140 in v Boryslawn 75 wagonov. Upati je torej, da bodo pomanjkanje petroleja kmalu ponehalo.

Zimsko perilo in obleka za vojne vjetnike v Rusiji. Z ozirom na to, da rabi paket v Rusijo ali celo v Sibirijo daljšo dobo, da pride na svoje mesto, opozarja vodstvo „Rdečega križa“ občinstvo, katero ima svoje kot vojne vjetnike v daljni ruski deželi, naj bi čimprej odpeljalo rečene predmete. Paketi morajo biti zaviti v platno. Poslani obleki se ne sme priložiti ne pisma, ne knjige, ne časopisa. Tudi ne sme biti obleka v časopis zavita. Opozarja se tudi, naj ne dela občinstvo obsežnih paketov, ampak manjše, le po 5 kil težke, in jih odpeljala v presledkih, vsak teden enega.

Kako so Italijani postopali na Kobariškem. Nedavno se je preko Švice vrnilo 6 nad 50 let starih mož iz kobariškega okraja (na Goriškem), ki so v Waidhofau ob Ybbsi povedali na zapisnik to le: Dne 4. junija so Italijani zasedli naše kraje. Popoldne so pozvali skupaj vse moške, bilo nas je iz Smasti in Kamnega 66.

Odvedli so nas proti Kobaridu. Ob odhodu iz Smasti smo videli, da so Italijani streljali na ljudi, ki so delali na polju in ustrelili neko žensko ter nekoga moža. Na potu so brez povoda ustrelili Ivana Ručno. V Iderskem so na preiskali, nato pa vsacega desetega ustrelili. Na nadaljnem potu smo srečavali italijanske vojaške oddelke, ki so nas suvali, bili in pljuvali na nas. V Kobaridu so nas zaprli; Gregorčič iz Krne so tako pretepli, da je umrl. Naslednji dan so nas odpeljali v Čedod, potem v Florencio in nazadnje v Oscierri na Sardiniji, kjer smo se šele smeli svobodno gibati. Tu je umrl Anton Faletič iz Smasti. Po preteklu treh tednov so izbrali nas šester: Štefan Gabršček, Anton Faletič, Andrej in Anton Fon, Anton Kolarčič in Andrej Ivančič ter še štiri druge, ki smo bili vsi starci nad 50 let ednosno pod 18 let, ter nas peljali čez švicarsko mejo, od koder smo prišli zopet v Avstrijo. Štirje smo morali v Salzburgu v bolnišnico. — Tako dela ta provali „popolo romano“ z našimi ljudmi!

Svinjska mast postala je zlasti zaradi špekulantov v zadnjem času tako draga, da je na vladnemu človeku naravnost nemogoče, si jo nabaviti. Cena je bila že za en kilogram od 8 do 10 in še več kron. Špekulantom so mast skrivali, da bi s tem dosegli še višje cene. Oblast je konečno odločno nastopila. V Budimpešti, na Dunaju in drugod je preiskala shrambe špekulantov in našla velike skrite zaloge, ki so se seveda zaplenile. Kmalu nato so cene že pričele padati od K 8-40 na K 7-60. V obče so menjena, da bodejo cene še izdatno padle. Kakor poroča c. k. korespondenčni urad, zborovala je dne 5. t. m. v vojnem ministerstvu konference, ki so se je udeležili zastopniki avstrijske in ogrske vlade. Sklenili so, da se bodo cene svinjske masti in špeha določile enotno v Avstriji in na Ogrskem. Zdaj se tudi že poroča — uradno še ni potrjeno! — da je ogrska vlada določila najvišjo ceno za svinjsko mast in sicer 5 K 50 h za kilogram. Upati je, da se bode pri tem kakor pri drugih življenskih sredstvih špekulantovskemu odiranju energično konči napravilo.

Poostrene odredbe glede krušnih kart. Štajersko namestništvo razglasa, da se morajo peki, gostilničarji itd. strogo držati odredbe glede oddaje krušnih kart pri nakupovanju moke in kruha, zlasti v gostilnah. Gostilničarju je strogo prepovedano, prodajati kruh brez krušne karte, ker bi ga sicer zadela denarna globota do 5000 krov, oziroma kazen zapora do 6 mesecev, vrhutega bi še izgubil obrtno pravico.

Dva žandarja umorjena. V Jagleviču pri Židanem mostu so neznani zločinci, najbrže laški vohuni, iz zahrbja streljali na dva žandarja, ki sta tam patrolirala. Eden je bil takoj mrtev, drugi pa je težko ranjen in se boril s smrtjo. Obema žandarjem so zločinci vzeli orožje. Opozarjamо ljudstvo, da naj se varuje pred neznanimi tuji, za katerimi so dostikrat nevarni vuhuni skriti. — K tej stvari se nadaljuje poroča: Pretekl teden prišla sta v neko stransko ležečo gostilno v Kalu dva moža; povpala sta tam in pričela konečno s krčmarjem

karte igrati. Imela sta večje svote denarja pri sebi in sta izgubila baje na krčmarja 1300 K. Ko sta gostilno zapustila, zahtevala sta od krčmarja izgubljeni denar nazaj; ker sta krčmarju z ustreljenjem grozila, jima je ta denar tudi vrnil. V noči od 8. na 9. t. m. prenočila sta ta dva moža v neki kmetski hiši v Studenicah. Ker sta se kmetsu sumljiva zdeli, postal je ta natihoma po žandarje v Rače. Ob 5. uri zjutraj prišla je patrulja. Ko sta orožnika v sobo stopila, sta tuja moža takoj iz revolverjev strelijal. Stražmojster Pugelj bil je v prsa zadet in je na mestu mrtev obležal. Vice-stražmojster Intihar bil je trikrat v glavo zadet in se je smrtno ranjen na tla zgrudil. Tuja sta vuela orožnikoma potem puške in strelivo ter službene taške in sta zbežala. Poklicalo se je 30 orožnikov, ki morilce zasledujejo.

Iz Koroške poročajo listi, da so koroške cerkve ponudile vojni upravi že 72 zvonov in da bi jih v slučaju potrebe dale še več na razpolago. Vojna uprava se teh ponudb doslej še ni poslužila.

Uspeh preiskave pri mesarjih. Iz Osijaka na Hrvatskem se poroča: Pri tamošnjih mesarjih in prekupcih mesa ter špeha so merodajne oblasti izvršile preiskavo z velikim uspehom. Vpijejo, da ni špeha pa ga je dovolj, samo poiskati ga je treba. Tako so našli špeha pri mesarjih po 1500 kg, 1900 kg, 2500 kg itd. Oblast je lepo mast in špeh zaplenila in tako prebivalstvo z vsem preskrbelo. Tako bi bilo treba še kje druge postopati, ne samo v Osijaku!

Pijonirski znak. Za pijonirje se uvede nov znak in sicer sidro z gorečo mino ter cesarsko krono na vrhu.

Nezgodna. Pri premikanju na kolodvoru v Beljaku je ponesrečil delavec Peter Grilc. Prišel je med „puferje“ in bil takoj mrtev.

Skupni grb avstrijsko ogrske monarhije. V času, ko se borijo naše junake čete za obstoj in napredok staroslavne države, je uvedel cesar nov simbol nerazdržljivosti in ednotnosti monarhije: zaukažal je, da se na vse poseben skupen grb, ki bo pravilni izraz državnopravnega ustroja monarhije in obenem simbol neželjivosti in nerazdržljivosti vseh njenih dežel. Monarhija dosedaj ni imela skupnega grba, znaki katere so rabili skupni uradi, zlasti pa armada in diplomatično zastopstvo so imeli bilo avstrijski značaj in dvoglavi orel je reprezentiral tudi ogrske dežele. Sedaj dobi Ogrska svoj poseben enakopraven prostor v skupnem državnem simboli. Novi skupni grb je jasno in slovesno priznanja, da so dualistični temelji, na katerih stoji monarhija, neomajni. Ogrski državi je prepričen populoma ravnopravni prostor in priznano ji je posebno odlikovanje s tem, da je postavljen grb Bosne in Hercegovine pod okrilje svetoštanske krone. Državnopravna enakopravnost Ogrske je izvedena sedaj tudi v armadi in mornarici. Z manifestantnim poudarkom je konečno vpeljana v nove grbe velepomembna deviza naše pragmatične sankcije: Indivisibiliter ac Inseparabiliter — nerazdeljivo in neločljivo, deviza, ki tvori temelj vse državne politike.

Belgrad.

Na drugem mestu poročamo, da so nemške v avstro-ogrške čete z nepremagljivo ljutostjo naskočile in zavzele srbsko glavno mesto Belgrad. Ob tej priložnosti prinašamo sliko tega mesta. Zgoraj imamo pogled na vso belgrajsko mesto, spodaj pa na trdnjavno (citadelo), katero so avstro-ogrški vojaki v mogočnem nasku zavzeli. Približuje se torej ura usode kraljevskim morilcem in njihovi podli zaledi. Pravčna in zaslužena kazen ne sme izostati.

